

PARLAMENTUL EUROPEAN

2014 - 2019

Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor

2014/2256(INI)

25.3.2015

AVIZ

al Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

destinat Comisiei pentru afaceri juridice

referitor la implementarea Directivei 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (2014/2256(INI))

Raportoare pentru aviz: Catherine Stihler

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor recomandă Comisiei pentru afaceri juridice, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. salută angajamentul Comisiei de a dezvolta în continuare agenda digitală a UE, inclusiv chestiunile legate de drepturile de autor, în cursul noului mandat al Comisiei; salută Programul de lucru al Comisiei pe 2015 în măsura în care promite să prezinte un pachet legislativ privind piața unică digitală, care include o propunere legislativă al cărei obiectiv este modernizarea normelor în materie de drepturi de autor pentru a le adapta la era digitală;
2. subliniază necesitatea adaptării cadrului legislativ în materie de drepturi de autor în scopul garantării unei remunerații corespunzătoare pentru titularii de drepturi de autor și de drepturi conexe și a protecției lor adecvate în fața noilor cerințe din partea consumatorilor și a provocărilor generate de economia și societatea digitală; subliniază, de asemenea, că normele modernizate privind drepturile de autor ar trebui să asigure un echilibru corect între toate părțile interesate: consumatori, utilizatori, creatori și titulari de drepturi;
3. subliniază că reglementarea cuprinzătoare și coerentă a pieței digitale este o condiție prealabilă esențială pentru creșterea economică;
4. remarcă faptul că Directiva 2001/29/CE (Directiva Infosoc) a fost adoptată în 2001 și că, de atunci, utilizarea și furnizarea în format digital a materialelor care fac obiectul drepturilor de autor s-a modificat și a crescut în mod dramatic; subliniază necesitatea unei reacții din partea Comisiei la evoluțiile tehnologice și a adaptării legislațiilor actuale la provocările economice actuale și viitoare;
5. evidențiază faptul că diferențele legislative dintre statele membre creează insecuritate juridică, ceea ce împiedică crearea pieței unice digitale și accesibilitatea transfrontalieră a conținutului protejat de drepturi de autor;
6. reamintește faptul că valoarea generată în economia digitală de către lucrările protejate prin drepturi de autor trebuie împărțită în mod echitabil cu titularii de drepturi; invită Comisia să evalueze amploarea și impactul acestui transfer de valoare în beneficiul intermediarilor tehnici ai conținutului digital;
7. reamintește că drepturile de autor și drepturile conexe joacă un rol important, întrucât protejează și stimulează atât dezvoltarea și comercializarea de noi produse și servicii, cât și crearea și exploatarea conținutului lor creativ, contribuind, astfel, la impulsivitatea competitivității, ocupării forței de muncă și inovării în mai multe sectoare industriale din UE, motiv pentru care armonizarea drepturilor de autor trebuie să fie însoțită de un înalt nivel de protecție și trebuie să ia în considerare modificările din comportamentul utilizatorilor; constată că adaptarea necesară a Directivei 2001/29/CE la era digitală poate să ducă la înființarea de întreprinderi noi, care vor fi o sursă de locuri de muncă de viitor pentru tineri;

8. subliniază faptul că eficacitatea drepturilor de autor este direct legată de eficacitatea măsurilor de executare în vigoare care le asigură protecția și că, pentru a asigura existența unui sector creativ inovator și înfloritor, drepturile de autor trebuie să fie executate efectiv; subliniază, de asemenea, că aplicarea drepturilor de autor trebuie să fie proporțională și că orice limitare a drepturilor utilizatorilor trebuie să fie prevăzută de lege;
9. consideră că modernizarea normelor în materie de drepturi de autor la nivelul UE ar fi incompletă fără o actualizare a Directivei 2000/31/CE privind comerțul electronic și propune Comisiei să aibă în vedere luarea de măsuri în acest sens;
10. recunoaște că scopul drepturilor de autor este de a proteja mai bine drepturile tuturor categoriilor de titulari de drepturi și de a permite titularilor de drepturi să câștige o remunerație adecvată pentru eforturile lor, atunci când este utilizat rezultatul muncii lor, încurajând astfel creativitatea în viitor; reamintește că, deși sectoarele cultural și creativ asigură peste șapte milioane de locuri de muncă și contribuie la nivelul UE cu 4,5% din PIB-ul anual, iar potrivit studiului Parlamentului European intitulat „Costul non-Europei”, piața unică digitală va crea 223 000 de locuri de muncă până în 2020, și chiar dacă serviciile, tehnologiile și opțiunile care permit accesul publicului larg la operele creative se înmulțesc de la o zi la alta, câștigurile titularilor de drepturi din sectoarele cultural și creativ scad constant; subliniază importanța unei protecții eficiente a drepturilor de autor și necesitatea sensibilizării consumatorilor cu privire la consecințele încălcării dreptului de autor și a drepturilor conexe;
11. subliniază necesitatea de a consolida poziția de negociere a autorilor și a creatorilor în lanțul valoric din era digitală;
12. subliniază faptul că dispozițiile referitoare la drepturile de autor și drepturile conexe variază considerabil de la un stat membru la altul și că exclusivitatea conferită titularului de drepturi de autor este limitată, în principiu, la teritoriul statului membru care a acordat drepturile respective; consideră că astfel de restricții teritoriale duc adeseori la fragmentarea pieței și la diferențe importante de aplicare pe teritoriul Uniunii; amintește faptul că piața europeană nu este omogenă și că piețele naționale evoluează în ritm diferit; de asemenea, amintește că preferințele consumatorilor și modelele de consum și, prin urmare, conținutul corespund unor așteptări specifice în fiecare stat membru;
13. evidențiază importanța unei informări clare a consumatorilor în ceea ce privește calitățile conținutului pe care îl cumpără, în conformitate cu Directiva UE privind drepturile consumatorilor;
14. consideră că ar trebui depus un efort comun în combaterea încălcărilor drepturilor de autor la nivelul UE pentru a se asigura protecția drepturilor de autor și remunerarea echitabilă a autorilor de conținut disponibil online și protejat de drepturi de autor;
15. evidențiază faptul că fragmentarea teritorială îi poate obliga pe utilizatorii care doresc să ofere servicii legate de conținut pe tot teritoriul UE să obțină mai multe licențe; subliniază că diferențele în materie de limitări și excepții generează adesea costuri juridice suplimentare și insecuritate juridică, subminând astfel inovarea și investițiile și contribuind în unele cazuri la concentrarea pieței; invită, așadar, Comisia să analizeze care

dintre excepțiile și limitările opționale prevăzute de Directiva 2001/29/CE ar putea fi transformate în excepții și limitări obligatorii, pentru a asigura un acces transfrontalier egal la diversitatea culturală în cadrul pieței interne și pentru a îmbunătăți securitatea juridică;

16. reamintește că, mult prea frecvent, consumatorilor li se refuză accesul la anumite servicii de conținut pe motive geografice, contrar obiectivului de punere în aplicare a celor patru libertăți ale pieței interne enunțat în Directiva 2001/29/CE; de aceea, îndeamnă Comisia să propună soluții adecvate pentru a îmbunătăți accesul transfrontalier al consumatorilor la servicii și conținut protejat de drepturile de autor;
17. consideră că consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a cumpăra conținut online dintr-un alt stat membru; subliniază că, în momentul achiziționării unei licențe de conținut digital, consumatorii ar trebui să dispună de informații clare privind limitările geografice aplicabile utilizării conținutului respectiv, până la eliminarea acestor limitări; subliniază că producția creativă a Europei este una dintre resursele sale cele mai de valoare și că cei care doresc să se bucure de această producție ar trebui să poată avea acces la ea contra plată, chiar dacă produsul se vinde exclusiv într-un alt stat membru;
18. consideră că, deși sunt necesare soluții care să asigure portabilitatea serviciilor, adică atunci când consumatorii se deplasează dintr-un stat membru în altul, este de importanță capitală să se păstreze posibilitatea pentru consumatori de a avea acces la conținut cultural diferit, inclusiv din punct de vedere lingvistic;
19. subliniază importanța unei clarități și transparențe sporite a regimului drepturilor de autor pentru utilizatorii de lucrări protejate prin drepturi de autor, mai ales în ceea ce privește conținutul generat de utilizatori și taxele asociate drepturilor de autor, pentru promovarea creativității, dezvoltarea în continuare a platformelor online și asigurarea unei remunerații adecvate pentru titularii de drepturi de autor;
20. reafirmă importanța unui cadru modern, competitiv și favorabil consumatorilor în materie de drepturi de autor, care să răspundă provocărilor mediului digital; recunoaște necesitatea unei abordări holistice a modernizării normelor în materie de drepturi de autor, pentru a aborda fragmentarea actuală a pieței, îndeosebi pentru gestionarea drepturilor online, și pentru a garanta un mediu sigur, adecvat și securizat pentru consumatori, creatori și utilizatori de conținut protejat prin drepturi de autor;
21. de aceea, salută adoptarea Directivei 2014/26/UE privind gestionarea colectivă a drepturilor de autor și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturi, care asigură un echilibru corect între accesul publicului la lucrările culturale, ușurința dobândirii drepturilor pentru utilizatori și remunerarea adecvată a creatorilor, și consideră că implementarea respectivei directive va avea ca rezultat un set mai clar de standarde la nivelul UE, ceea ce va duce la evoluția unei infrastructuri de eliberare a licențelor mai rapide și mai flexibile, adaptată utilizărilor specifice; constată, totuși, că fragmentarea persistă și că trebuie găsite soluții, inclusiv sub formă de abordări comune care să prevadă excepții specifice ce vizează schimburile transfrontaliere de lucrări, lucru necesar pentru finalizarea pieței unice digitale;
22. consideră că este necesar să se asigure soluții echilibrate care să ajute la depășirea și/sau la

îmbunătățirea accesului transfrontalier la produse și servicii și a portabilității acestora, factori esențiali care pot permite consumatorilor să beneficieze de servicii și de produse unde și când doresc, în mod legal și autorizat, în funcție de cele mai recente cerințe ale consumatorilor; consideră că diversitatea culturală a Europei se află la baza identității europene și ar trebui să fie încurajată și promovată în rândul statelor membre;

23. subliniază faptul că, deseori, consumatorii se confruntă cu diverse limitări, iar noțiunea de drepturi ale consumatorilor în contextul drepturilor de autor este în multe cazuri absentă; invită Comisia să evalueze eficacitatea actualei legislații în materie de drepturi de autor din perspectiva consumatorilor și să dezvolte un set de drepturi ale consumatorilor clare și cuprinzătoare;
24. îndeamnă Comisia și statele membre să promoveze un nivel mai înalt de armonizare și un cadru echilibrat pentru excepții și limitări care să nu îi afecteze pe titularii de drepturi, să fie în conformitate cu așteptările consumatorilor, să promoveze creativitatea și inovarea și să se adapteze la progresele tehnologice din mediul digital; încurajează statele membre să recurgă la excepții în mod precis și neutru din punct de vedere tehnologic; subliniază rolul important pe care îl joacă excepțiile și limitările convenite din motive de interes public, în scop educativ, didactic și de cercetare, în asigurarea accesului la cunoaștere și în încurajarea participării culturale și societale; îndeamnă Comisia și statele membre să faciliteze includerea cărților electronice în sistemele publice de împrumut, cu condiția să fie încheiate, sau să se facă demersuri în acest sens, acordurile necesare pentru a se garanta remunerarea corectă a titularilor de drepturi și pentru a se respecta drepturile acestora; îndeamnă Comisia și statele membre să prevadă un mecanism care să permită bibliotecilor, arhivelor și muzeelor să pună la dispoziția publicului, prin acces online, lucrările protejate din colecțiile lor care nu mai sunt gestionate de către titularii de drepturi corespunzători;
25. apreciază dialogul structurat cu părțile interesate pe tema „Licențe pentru Europa”, lansat de Comisie în 2013; consideră, așadar, că angajamentul părților interesate vizate și schimburile de cele mai bune practici sunt esențiale pentru punerea în aplicare omogenă și bazată pe dovezi a legislației UE privind drepturile de autor pe tot teritoriul Uniunii; solicită Comisiei să monitorizeze și să raporteze în legătură cu implementarea angajamentelor asumate în cadrul inițiativei „Licențe pentru Europa”;
26. subliniază importanța promovării unei mai mari interoperabilități, întrucât absența interoperabilității împiedică sau frânează inovarea și reduce concurența în UE; constată că absența interoperabilității împiedică noi servicii de conținut să se dezvolte, în detrimentul creatorilor preocupați să își lărgescă publicul pe întreg teritoriul european; consideră că absența interoperabilității poate duce la supremația pe piață a unui anumit produs, ceea ce duce la înăbușirea concurenței și limitează opțiunile consumatorilor din UE;
27. subliniază importanța excepțiilor în materie de drepturi de autor, care permit un acces sporit la conținut digital pentru persoanele cu handicap; recunoaște că imposibilitatea de a achiziționa conținut într-un format corespunzător pentru utilizatorii cu handicap creează totodată un obstacol comercial pentru întreprinderi; de asemenea, recunoaște că imposibilitatea achiziționării de conținut într-un format corespunzător utilizatorilor cu handicap reduce producția culturală și oferta de conținut disponibilă în toate statele

membre; subliniază, aşadar, că orice schimbare de ordin legislativ în acest domeniu trebuie să garanteze accesul persoanelor cu handicap la lucrări şi servicii protejate de drepturi de autor şi drepturi conexe şi trebuie să fie adaptată la mediul digital.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	24.3.2015
Rezultatul votului final	+: 34 -: 3 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Membri supleanți prezenți la votul final	Emma McClarkin, Roberta Metsola, Franz Obermayr, Adam Szejnfeld, Ulrike Trebesius, Sabine Verheyen, Inês Cristina Zuber
Membri supleanți (articolul 200 alineatul (2)) prezenți la votul final	Jonathan Arnott, Philippe De Backer, Andrey Novakov